

2020

TERCİH DANIŞMANLIĞI KILAVUZU

İÇİNDEKİLER

1.TERCİH DANIŞMANLIĞI	4
1.1.Tercih Danışmanlığı Biriminin Amaçları	4
2. KOORDİNASYON KURULLARININ KURULMASI VE GÖREVLERİ	4
2.1. İl Koordinasyon Kurullarının Kurulması	4
2.2. İl Koordinasyon Kurullarının Görevleri	5
2.3. İlçe Koordinasyon Kurullarının Kurulması	5
2.4. İlçe Koordinasyon Kurullarının Görevleri	6
2.5. Tercih Danışmanlığı Birimlerinin Sisteme İşlenmesi	6
3. TERCİH DANIŞMANLIĞI BİRİMLERİNİN KURULMASI	6
4. TERCİH DANIŞMANLIĞI BİRİMLERİNİN UYMASI GEREKEN ESASLAR	7
5. TERCİH DANIŞMANLIĞI BİRİMLERİNCE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR	8

TAKVİM

29 - 30 Haziran 2020	İl/İlçe Koordinasyon Kurullarının Kurulması
1 - 8 Temmuz 2020	İlçe Koordinasyon Kurullarınca Tercih Danışmanlığı Birimlerinin Kurularak Sisteme Girilmesi
9 - 10 Temmuz 2020	Birimlerin Bakanlık Tarafından Kontrol Edilmesi ve Düzenlemelerin Yapılması

İLETİŞİM BİLGİLERİ

Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Telefon: 0 (312) 413 25 38

Belgegeçer: 0 (312) 213 13 56

İnternet Adresi: <http://meb.gov.tr> <http://orgm.meb.gov.tr>

E-posta: oer_ram@meb.gov.tr

KISALTMALAR VE TANIMLAR

RAM: Rehberlik ve Araştırma Merkezi

YKS: Yükseköğretim Kurumlarına Geçiş Sistemi

LGS: Liselere Geçiş Sistemi

EBA: Eğitim Bilişim Ağı

1.TERCİH DANIŞMANLIĞI

Öğrencilerin ilgi, yetenek ve değerleri doğrultusunda başarılı olabilecekleri alanlarda eğitim almalarını, eğitim sürecinde elde ettikleri kazanımlar yolu ile hayata hazırlanmalarını ve kendilerini mutlu kılarak toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak Türk Milli Eğitimi'nin temel amaçlarından biridir. Eğitsel ve mesleki rehberlik hizmetleri; öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini keşfetmeleri, meslekleri tanımaları, mesleklerin gerektirdiği özellikleri öğrenmeleri, kendilerine uygun meslek alanlarına yönelmeleri ve bu doğrultuda tercih edebilecekleri okul, alan ve programları seçmeleri amacıyla sunulan profesyonel destek hizmetleridir.

1.1.Tercih Danışmanlığı Birimlerinin Amaçları

1.1.1. Öğrencilere yetenek, ilgi, ihtiyaç, kişilik özellikleri ve yaşam koşullarıyla uyumlu olacak şekilde bir üst öğrenim kurumuna geçişleri sürecinde rehberlik etmek,

1.1.2. Tercih danışmanlığı sürecinde verilen hizmetleri, belirlenen standartlar doğrultusunda yürütmek.

2. KOORDİNASYON KURULLARININ KURULMASI VE GÖREVLERİ

Tercih danışmanlığı hizmetlerinin planlı ve programlı bir şekilde yürütülebilmesi için il ve ilçelerde koordinasyon kurulları kurulur.

2.1. İl Koordinasyon Kurullarının Kurulması

2.1.1 Liselere Geçiş Sistemi (LGS) İl Koordinasyon Kurulları: Özel eğitim ve rehberlik hizmetlerinden sorumlu şube müdürü başkanlığında, temel eğitim, ortaöğretim, mesleki ve teknik eğitim, din öğretimi şube müdürlüklerinden birer temsilci ve ilde sadece 1 (bir) rehberlik ve araştırma merkezinin (RAM) bulunması halinde ilgili RAM müdürünün katılımı ile LGS İl Koordinasyon Kurulları kurulur. Ancak büyükşehir statüsündeki illerde RAM müdürleri buldukları ilçenin koordinasyon kurulunda görev alır.

2.1.2 Yükseköğretim Kurumlarına Geçiş Sistemi (YKS) İl Koordinasyon Kurulları: Özel eğitim ve rehberlik hizmetlerinden sorumlu şube müdürü başkanlığında, ortaöğretim, mesleki ve teknik eğitim, din öğretimi şube müdürlüklerinden birer temsilci ve ilde sadece 1 (bir) rehberlik ve araştırma merkezinin (RAM) bulunması halinde ilgili RAM müdürünün katılımı ile YKS İl Koordinasyon Kurulları kurulur. Ancak büyükşehir statüsündeki illerde RAM müdürleri buldukları ilçenin koordinasyon kurulunda görev alır.

2.2. İl Koordinasyon Kurullarının Görevleri

2.2.1. İl genelindeki tercih danışmanlığı çalışmalarının koordine edilmesi,

2.2.2. Merkez ilçelerdeki LGS ve YKS Tercih Danışmanlığı Birimlerinin kurulması,

2.2.3. Verilecek hizmetler hakkında tercih dönemi öncesinden başlanarak il genelinde bilgilendirme çalışmalarının yapılması,

2.2.4. Merkez ilçe tercih danışmanlığı birimlerinin çalışma saatlerinin ilçe koşullarına göre belirlenmesi,

2.2.5. Tercih danışmanlığı süresince tercih danışmanlığı modülünde yayımlanacak olan duyuruların takip edilmesi konusunda ilçe koordinasyon kurulları ve merkez ilçe tercih danışmanlığı birimlerinin bilgilendirilmesi,

2.2.6. Merkez ilçelerde kurulan tercih danışmanlığı birimlerine ve birimlerde görevlendirilen öğretmenlere ait bilgilerin sisteme işlenmesi,

2.2.7. Tercih danışmanlığı birimlerinin çalışma planlarının oluşturulması; kılavuzda yer alan takvim doğrultusunda birimlerin çalışma çizelgelerinin okul müdürlüklerince EBA sistemine işlenmesinin sağlanması ve bu çizelgelerin 8. - 12. sınıf öğrenci ve velileri ile paylaşılması,

2.4.8. İnternete erişimi olmayan ya da mezun durumunda bulunan öğrenci\ bireylerin RAM'lar aracılığı ile uzaktan (telefon vb.) hizmet almalarına yönelik planlamanın yapılarak duyurulması.

2.3. İlçe Koordinasyon Kurullarının Kurulması

2.3.1. Liselere Geçiş Sistemi (LGS) İlçe Koordinasyon Kurulları: Özel eğitim ve rehberlik hizmetlerinden sorumlu şube müdürü başkanlığında, temel eğitim, ortaöğretim, din öğretimi, mesleki ve teknik eğitim şube müdürlüklerinden birer temsilci ve ilçede RAM bulunması halinde RAM müdürünün katılımları ile LGS Koordinasyon Kurulları kurulur.

2.3.2. Yükseköğretim Kurumlarına Geçiş Sistemi (YKS) İlçe Koordinasyon Kurulları: Özel eğitim ve rehberlik hizmetlerinden sorumlu şube müdürü başkanlığında, ortaöğretim, din öğretimi, mesleki ve teknik eğitim şube müdürlüklerinden birer temsilci ve ilçede RAM bulunması halinde RAM müdürünün katılımları ile YKS İlçe Koordinasyon Kurulları kurulur.

2.4. İlçe Koordinasyon Kurullarının Görevleri

2.4.1. İlçe genelindeki tercih danışmanlığı çalışmalarının koordine edilmesi,

2.4.2. LGS ve YKS Tercih Danışmanlığı Birimlerinin kurulması,

2.4.3. Verilecek hizmetler hakkında tercih dönemi öncesinden başlanarak ilçe genelinde bilgilendirme çalışmalarının yapılması,

2.4.4. Birim çalışma saatlerinin ilçenin koşullarına göre belirlenmesi,

2.4.5. Tercih danışmanlığı süresince tercih danışmanlığı modülünde yayımlanacak olan duyuruların takip edilmesi konusunda tercih danışmanlığı birimlerinin bilgilendirilmesi,

2.4.6. İlçelerde kurulan tercih danışmanlığı birimlerine ve birimlerde görevlendirilen öğretmenlere ait bilgilerin sisteme işlenmesi,

2.4.7. Tercih danışmanlığı birimlerinin çalışma planlarının oluşturulması; kılavuzda yer alan takvim doğrultusunda birimlerin çalışma çizelgelerinin okul müdürlüklerince EBA sistemine işlenmesinin sağlanması ve bu çizelgelerin 8. - 12. sınıf öğrenci ve velileri ile paylaşılması,

2.4.8. İnternete erişimi olmayan ya da mezun durumunda bulunan öğrenci\ bireylerin RAM'lar aracılığı ile uzaktan (telefon vb.) hizmet almalarına yönelik planlamanın yapılarak duyurulması.

2.5. Tercih Danışmanlığı Birimlerinin Sisteme İşlenmesi

Tercih danışmanlığı birimleri, koordinasyon kurullarınca MEBBİS/e-Rehberlik Modülü/İl-İlçe İşlemleri/Tercih Danışmanlığı sekmesi kullanılarak kılavuzda belirtilen tarihlerde sisteme işlenecektir. Koordinasyon kurulları, sistem Bakanlık tarafından kapatılana kadar sisteme girilen bilgilerde değişiklik yapabileceklerdir. Bakanlık tarafından yapılacak kontroller sonucu kılavuza uygun olarak kurulmadığı tespit edilen birimler sistemden silinecektir. Sistemden silinen birimlerin yanı sıra sisteme işlenmeyen birimlerin de görev yapmalarına izin verilmeyecektir.

3. TERCİH DANIŞMANLIĞI BİRİMLERİNİN KURULMASI

3.1. Tercih danışmanlığı birimleri Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmi okullarda ve RAM'larda kurulacaktır.

3.2. Tercih danışmanlığı birimi, 1 (bir) rehberlik öğretmeninden oluşacak ve her rehberlik öğretmeni kendi okulunda hizmet verecek şekilde kurulur. Okuldaki 8. ve 12. sınıf öğrenci sayısı ile rehberlik öğretmeni sayısı göz önüne alınarak bir okulda birden fazla tercih danışmanlığı birimi de kurulabilir.

Rehberlik öğretmeni bulunmayan okullarda ise tercih danışmanlığı birimleri RAM'larda görev yapan rehberlik öğretmenlerinin bu okullarda görev alacakları şekilde kurulur. Rehberlik öğretmeni bulunmayan her okulda da tercih danışmanlığı biriminin kurulması zorunludur. RAM'larda görev yapan rehberlik öğretmenleri ihtiyaç halinde rehberlik öğretmeni bulunmayan birden fazla okulda da görevlendirilebilir.

Yapılan planlama neticesinde RAM'larda görev yapan rehberlik öğretmeni sayısının rehberlik öğretmeni bulunmayan okullardaki birim ihtiyacını karşılamayacağı durumlarda okullardaki birimlerde görevlendirilmemiş olan ortaokul ya da liselerde görev yapan rehberlik öğretmenleri Rehberlik Hizmetleri Yönetmeliğinin 18'inci maddesinin ikinci fıkrasının (ö) bendi; 23'üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi; 34'üncü maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi ve 37'nci maddesinin üçüncü fıkrası hükümleri doğrultusunda görevlendirilir.

İnternete erişimi olmayanlar ya da mezun durumunda bulunan öğrenci\ bireylere ilişkin tercih danışmanlığı hizmeti koordinasyon kurullarının planlaması doğrultusunda RAM'lar tarafından yürütülür.

3.3. Tercih danışmanlığı birimleri, Eğitim Bilişim Ağı (EBA) üzerinden hizmet verecek olup kendileri için planlanmış çalışma saatleri süresince EBA'da aktif olarak bulunacaklardır.

3.4. 1 (bir) rehberlik öğretmeni, 1 (bir) tercih danışmanlığı biriminde görevlendirilir (RAM'larda görev yapan rehberlik öğretmenleri ihtiyaç halinde bu kapsam dışında bırakılır). Ancak LGS ve YKS tercih dönemlerinin farklı tarihlerde olması durumunda aynı rehberlik öğretmeni her iki tercih danışmanlığı birimlerinde de görevlendirilebilir.

3.5. İl ve İlçe Koordinasyon Kurulları, sekreteryaya faaliyetlerini yürütebilmek için ihtiyaç duydukları personeli kendi kurumlarından temin eder. Sekreteryaya faaliyetlerinin yürütülmesinde rehberlik öğretmenleri görevlendirilemez.

4. TERCİH DANIŞMANLIĞI BİRİMLERİNİN UYMASI GEREKEN ESASLAR

4.1. LGS tercihlerinde sorumluluk veli ve okul müdürlüklerine ait olup; öğrencilerin tercihleri öğrenci velisi ya da okul müdürlükleri tarafından sisteme girilir. Tercih danışmanlığı birimlerinde görevlendirilen rehberlik öğretmenleri sisteme tercih girişinde bulunmaz.

4.2. YKS tercih sürecinde tercih sorumluluğu tamamen öğrenciye\ bireye ait olup; tercih danışmanlığı birimlerinde görevlendirilen rehberlik öğretmenleri sisteme tercih girişinde bulunmaz.

5. TERCİH DANIŞMANLIĞI BİRİMLERİNCE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR

5.1. Öğrencilere ilgi, değer ve yetenekleri doğrultusunda bir üst öğrenim kurumuna geçiş sürecinde rehberlik edilmesi,

5.2. Öğrenci ve velilere, karar verme sürecinde gereken rehberlik hizmetlerinin sunulması,

5.3. Öğrencilerin üst öğrenim kurumlarına yerleşmeleri aşamasında ailelerinin sosyo-ekonomik koşulları da dikkate alınarak sağlıklı karar verebilmelerine katkı sunulması,

5.4. Tercih edilecek eğitim-öğretim kurumlarının, özel durumu olan öğrencilere (özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler, okul birincileri, yerleştirme kılavuzlarının öngördüğü başarılı öğrenciler vb.) ilişkin koşullarının öğrenci ve veliye açıklanması,

5.5. Öğrenci ve velinin birbirlerinden farklı istek ve beklentilerinin olabileceği göz önünde bulundurularak bu durumun bütünsel bir bakış açısıyla değerlendirilmesi; öğrenci ve velilerin bu çerçevede yönlendirilmesi gerekmektedir.